

VIII. Ulaştırma ve Lojistik Ulusal Kongresi

13-14 Aralık 2024 | Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

<https://www.ulk.ist/>

Havayollarında Uçuş Tarife Tasarımının Bileşenleri İle Çizelgeleme (Planlama) Faaliyetlerinin Havayolu Verimliliği ve Havacılık Emniyeti Üzerindeki Etkilerinin Araştırılması

Özet

Tuncel Öz

Dr. Öğr. Üyesi,

İstanbul Ticaret Üniversitesi

toz@ticaret.edu.tr

Havayolu işletmelerinin temel amacı, bir noktadan farklı bir noktaya yolcu ve kargo taşımacılığını emniyetli ve güvenli bir şekilde gerçekleştirebilmektir. Bu ana faaliyeti gerçekleştirirken de doluluk oranı yüksek olan yolcu taşımacılığı ile yüksek hacimli kargo taşımacılığına odaklanmaktadır. Havayolu pazarında daha yüksek karlılık oranlarına ulaşabilmek için temelde uçak ve insan kaynağı verimlilik düzeylerine odaklanılmaktadır. Bu bağlamda çalışmamızın da araştırma sorusunu yüksek uçak verimliliği için yapılması gereken faaliyetler oluşturmaktadır. Bu hedef için de havayolu işletmelerinin filo planlama departmanları aktif rol oynamaktadır. Filo ve tarife planlayıcılar öncelikle etkin bir uçuş tarife tasarımı planlamaktadırlar. Uçuş tarifesinin tasarımı, havayollarının planlama ve operasyonlarının başlangıç noktasıdır. Uçuş tarifesini; her uçuş bacağına ayrılış-varış zamanını, uçuş noktalarını, uçuşların ne zaman gerçekleştiğini ve uçuşta kullanılacak filo tipini göstermektedir. Bu nedenle tarife bileşenleri, havayolu işletmesinin uçuş noktaları arasındaki rekabet gücünü ve konumunu belirlemektedir. Havayolu işletmesinin verimlilik ve karlılık yapısının devamlılığında önemli bir kriterdir. Tasarım bileşenlerinin temelini; operasyonel uygunluk, ekonomik verimlilik ve yolcu memnuniyeti oluşturmaktadır. Havayolları; filo yapılarındaki uçak kullanım oranı, uçakların yerde kalma süreleri, uçuş ağ yapıları, uçuş frekansları, doluluk oranları, zamanında kalkış ve varış faktörlerine odaklanarak uçuş maliyetlerini minimize edip, yüksek verimlilik ile emniyet hedeflerine ulaşmak istemektedirler. Ayrıca, havayollarının uçuş operasyonlarının gerçekleştirildiği havalimanı yolcu ve yer hizmetleri faaliyetlerinin de havacılık emniyeti kurallarına uygun bir şekilde oluşturulması gerekmektedir. Çalışmada, tarife tasarımı bileşenlerinin havayolu verimlilik yapıları ile havacılık emniyeti üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Bu nedenle çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan odak grup görüşmesi tekniği

kullanılmıştır. Havayolu tarife planlama bölümündeki çalışanlar ile yapılan bu görüşmelerin temel amacı, havayolu planlama ve tarife tasarımı bileşenlerinin uygulama esnasında verimlilik ile emniyet konusunda derinlemesine bilgi elde etmektir. Araştırma ile ilgili çeşitli sorular belirlenerek ilgili çalışanlara yöneltilmiştir. Çalışanların verdikleri bilgiler doğrultusunda cevaplar kategorize edilerek belirli sonuçlara ulaşılmıştır. Görüşmeler sonucunda; filo planlama, uçuş noktaları ile uçak tipi seçimi, havalimanı trafik yoğunluğu, havayolu stratejisi, yolcu talebi, doluluk oranı ve uçuş operasyon sürelerinin havayolu verimliliği ile havacılık emniyeti üzerinde belirleyici durumda oldukları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler:

Havayolu Filo Planlama, Havayolu Verimliliği, Havacılık Emniyeti

Investigation of the Components of Flight Schedule Design and the Effects of Scheduling (Planning) Activities in Airlines on Airline Efficiency and Aviation Safety

Abstract

The main purpose of airline companies is to transport passengers and cargo from one point to another in a safe and secure manner. While carrying out this main activity, it focuses on passenger transportation with high occupancy rates and high volume cargo transportation. In order to achieve higher profitability rates in the airline market, the focus is mainly on aircraft and human resource efficiency levels. In this context, the research question of our study is the activities that need to be done for high aircraft efficiency. To achieve this goal, fleet planning departments of airline companies play an active role. Fleet and schedule planners first plan an effective flight schedule design. The design of the flight schedule is the starting point of airlines' planning and operations. Flight schedule; It shows the departure-arrival time of each flight leg, the flight points, when the flights take place and the fleet type to be used in the flight. Therefore, tariff components determine the competitiveness and position of the airline among its flight destinations. It is an important criterion in the continuity of the efficiency and profitability structure of the airline business. The basis of design components; operational suitability, economic efficiency and passenger satisfaction. Airlines; they want to minimize flight costs and achieve safety goals with high efficiency by focusing on the aircraft utilization rate in their fleet structures, grounding times of aircraft, flight network structures, flight frequencies, occupancy rates, on-time departure and arrival factors. In addition, airport passenger and ground services activities, where airlines' flight operations are carried out, must be established in accordance with aviation safety rules. In the study,

the effects of tariff design components on airline efficiency structures and aviation safety were investigated. For this reason, focus group interview technique, one of the qualitative research methods, was used in the research. The main purpose of these interviews with employees in the airline schedule planning department is to obtain in-depth information on efficiency and safety during the implementation of airline planning and schedule design components. Various questions regarding the research were determined and directed to the relevant employees. Based on the information provided by the employees, the answers were categorized and certain results were reached. As a result of the interviews; It has been examined that fleet planning, flight destinations and aircraft type selection, airport traffic density, airline strategy, passenger demand, occupancy rate and flight operation times are determinants on airline efficiency and aviation safety.

Keywords:

Airline Fleet Planning, Airline Efficiency, Aviation Safety

